

Izvestitelji:

Ioanna Politi, Eamonn Donohoe, Rawan Kahatab, Daniel Merrick, Lewis Winning, Ioannis Polyzois

Institucija:

Poslijediplomski program parodontologije, Sveučilišna bolnica Dublin, Trinity College, Dublin, Irska

Prijevod:

Ivana Milić

Stomatološka poliklinika Zagreb

studija

Kako stadij i razred parodontitisa utječu na korist redovite potporne parodontne terapije

Autori:

Muhammed Saleh, Ann Decker, Andrea Ravidà, Hom-lay Wang, Maurizio Tonetti

Dosadašnje spoznaje

Dokazano je da potporna parodontna terapija (SPC) ima veliko značenje u ishodu parodontnog liječenja. Međutim, potreba za SPC-om značajno se razlikuje od pacijenta do pacijenta zbog potencijalne destrukcije parodonta i gubitka zuba. Nekim pacijentima je potrebno ponoviti aktivnu fazu terapije (nekiruršku i/ili kiruršku) kako bi se zaustavilo daljnje napredovanje bolesti i spriječio gubitak zuba.

Posljednja klasifikacija parodontnih bolesti i stanja iz 2018. godine uvela je sustav stadija i razreda kojima se parodontna bolest klasificira prema težini i brzini napredovanja bolesti, što može pomoći u procjeni parodontne destrukcije nakon liječenja.

Prijašnje studije su istraživale čimbenike koji bi mogli utjecati na recidiv bolesti s ciljem omogućavanja individualnijeg pristupa svakom pacijentu u fazi održavanja. Međutim, samo je nekoliko studija istraživalo potrebu za dodatnom aktivnom terapijom (nekirurškom ili kirurškom) i moguće čimbenike koji na to utječu. Osim toga, studije usmjerene na zdravstvenu ekonomiju predstavile su dvojake rezultate koji se odnose na financijsku isplativost SPC-a.

Razumno je pretpostaviti da su težina parodontitisa i kompleksnost liječenja kod određenog pacijenta u SPC fazi povezani s potrebom za dodatnom terapijom. Stoga obavezni pregledi u SPC fazi s ciljem praćenja bolesti i sprečavanja gubitka zuba mogu biti financijski isplativiji.

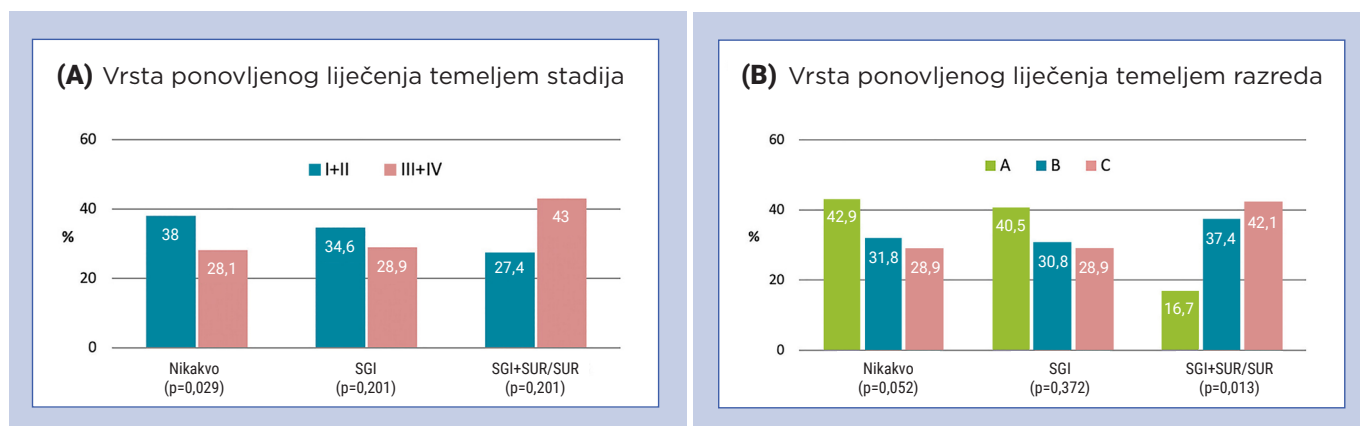
Ciljevi

Procijeniti stabilnost ili pogoršanje zdravlja parodonta tijekom SPC-a, utvrditi moguće faktore koji na to utječu i odrediti financijsku isplativost SPC-a.

Materijali & metode

- Retrospektivna studija na temelju kartona pacijenata kojima je provedena aktivna parodontna terapija (APT) barem 10 godina ranije.
- Procijenjeni su čimbenici koji utječu na učestalost dodatne subgingivne instrumentacije (SGI) i/ili kirurškog zahvata (SUR) tijekom SPC-a: vrijeme praćenja, dob, spol pacijenta, stadij i razred parodontitisa, pušenje, dijabetes i učestalost godišnjih kontrolnih pregleda.
- Za izračunavanje kontrolnih pregleda uzet je u obzir srednji broj posjeta u petogodišnjem razdoblju prije provedenog SGI ili SUR, vrste kontrolnih pregleda i njihov ukupan broj tijekom razdoblja praćenja.
- Ukupan trošak parodontne terapije bio je zbroj svih naknada za SGI, SUR i SPC. Naknada se naplaćivala za svako vađenje zuba uz pretpostavku da je svaki izgubljen zub nadomješten implantatom, što predstavlja dodatni trošak. Troškovi za postupke bile su uobičajene naknade za pružanje studentskih zahvata na fakultetu.
- Za identifikaciju čimbenika koji su bili značajno povezani s učestalošću dodatnih zahvata SGI/SUR tijekom SPC-a korišteni su višestruki modeli binarne logističke regresije.
- Za određivanje utjecaja gore navedenih varijabli na provođenje dodatnih SGI/SUR korištene su metode Kaplan-Meierova analiza preživljenja i Cox-ova regresija.

Slika: Vrsta ponovljenog liječenja koja se provodi na temelju početnog stadija i razreda

Rezultati

- Prikupljeni su podaci od ukupno 442 pacijenta (250 suradljiva i 192 nesuradljiva) s prosječnim praćenjem od 22,7 +/- 6,7 godina (raspon: 10,1-48,3).
- Kod 62% pacijenata stadija I i II parodontitisa i 72% stadija III i IV bilo je potrebno provesti daljnje liječenje nakon APT-a (slika A).
- Kod 57,2% pacijenata razreda A parodontitisa, 68,2% razreda B i 71% razreda C bilo je potrebno provesti daljnje liječenje nakon APT-a (slika B).
- Kod 56,5% pacijenata kojima je provedena SGI i 78,6% kojima je proveden SUR bilo je potrebno dodatno liječenje.
- SUR pacijentima provedeno je znatno više SUR-a tijekom razdoblja praćenja (p=0,035).
- Pacijentima stadija III i IV parodontitisa provedeno je značajno više SUR-a tijekom SPC-a u odnosu na pacijente stadija I i II (p=0,001).
- Pacijentima razreda C parodontitisa provedeno je značajno više SUR-a tijekom razdoblja praćenja (p<0,05).
- Suradljivim pacijentima, pušačima i onima koji imaju dijabetes provedeno je značajno više SUR-a tijekom razdoblja praćenja (p<0,05).
- Srednja vrijednost kumulativnih troškova pokazala je da su troškovi ponovljenog liječenja bili niži kod suradljivih pacijenata stadija III i IV ili razreda B i C parodontitisa, ali ne i kod pacijenata stadija I i II ili razreda A.

Ograničenja

- Retrospektivni dizajn studije znači da je veličina uzorka unaprijed određena zbog čega postoji moguća pristranost pri odabiru podataka.
- Uključeni ispitanici ne moraju predstavljati reprezentativan uzorak za opću populaciju te je time općenitost podataka ograničena.
- Zdravstveno-ekonomski aspekti i analiza isplativosti troškova ograničeni su na specifično okruženje/postavke ove studije ograničavajući time širu primjenjivost.

Zaključci & klinički značaj

- Kod otprilike dvije trećine pacijenata u fazi SPC-a bilo je potrebno provesti daljnje liječenje.
- Vjerojatnost recidiva povećava se s težim stadijem ili razredom parodontne bolesti, nepridržavanjem preporučenih uputa u oralnu higijenu, specifičnim pristupom tijekom aktivnog liječenja te ukoliko su pacijenti pušači ili imaju dijabetes.
- Iako je održavanje visoke razine suradljivosti pacijenta bilo ključno za sprečavanje gubitka zuba, ipak nije bilo isplativo za svakog pacijenta.
- Ukupan trošak liječenja bio je niži za suradljive pacijente stadija III/IV i razreda B/C parodontitisa u usporedbi s nesuradljivim pacijentima istog stadija i razreda.
- Pacijenti stadija I ili II i razreda A mogu imati veću financijsku korist od manjeg broja kontrolnih pregleda s najmanje jednim posjetom godišnje.
- Edukacija pacijenata o važnosti pridržavanja SPC-a od velikog je značenja, osobito za pacijente stadija III/IV i razreda B/C parodontitisa. Bolja suradljivost pacijenata dovodi do manje potrebe za liječenjem i veće isplativosti tijekom vremena.

JCP Digest 122 sažetak je originalnog članka „The benefit of regular supportive periodontal care in terms of re-treatment and cost is modified by the severity and complexity of periodontitis“ J Clin Periodontol. 51(02):14-23. DOI: 10.1111/jcpe13909

<https://www.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/jcpe.13909>

Pristup kroz stranicu za članove EFP-a: <http://www.efp.org/members/jcp.php>